

жыве беларусы!

РДНІЦА

1'90

ВЫДАНЬНЕ МАЛАДАЧАНСКАГА АДДЗЯЛЕНЬНЯ
БНФ „АДРАДЖЭНЬНЕ”

"КОЖЫ ЧАЛАНК МАЕ ПРАВА НА СВАБОДУ ПЕРАКАНАНЬНУ і НА СВАБОДНАЕ ВЫРАЖЕНЬНЕ ІХ; ГЭТА ПРАВА ЎКЮЧАЕ СВАБОДУ БЕСПРАВКОДНА ПРЫГРЫШВАЦІА СВАХ ПЕРАКАНАНЬНУ і СВАБОДУ ШУКАЦІ, АТРЫМЛІВАЦІ і РАСПАУСЮДІВАЦІ ІНФОРМАЦІЮ і ЦІЛІ ЛЮБЫМ СРОДКАМ і НЕЗАЛЕЖНА АД ДЗЯРЖАУНЫХ ГРАНІЦ".

УСЕАГУЛЬНАЯ ДЭКЛАРАЦІЯ ПРАВОУ ЧАЛАНКА. АРТ. 19.

ГУЛЬНІ У ДЭМАКРАТЫ

Апошнім часам наўся гарадскія ўлады вельмі ахвотна скрытсціўвашць у сваёй прапагандзе такі козыр, як супрацоўніцтва з "нефармаламі". Яны заслужылі: "Мы не супраполь, зъбірайдзяся, збіркаўвайце свае сгравы, працуйце!" "Крыніч" дзеінічае адкрыта, Маладачанскае аддзяленне ТВМ Імя Францішка Скарыны - таксама. Загадык Ідзялянгічнага аддзела гаркама партыі А.А. Выбаргай неяк заявіў: "А хто забараўніе сабрам БНФ "Адраджэнне" працаўцаў адкрыта?" Але ўсё гэта толькі слова. Справы з нашым "ей" "айцоу горада" съведчаньне зусім аб Іншым. Восьмем, напрыклад, гісторыю з клубам выбарчыкам. Ідэя аб яго стварэнні ўзыходзіла неўзабаве пасля мінукых выбараў народных дэпутатаў СССР і больш не зынікала. Яшчэ перад пачаткам цыперацыйнай выбарчай кампаніі Ініцыятывная група з працтвуючым БНФ распрацавала прыкладны статут клуба і з'вярнулася да гаркама камсомола з працяковай дадучыцца і супрацоўнічаньем. Але камса-мол, як вядома, не мае сваёй пазіцыі, сваёго пункту гледжання, сваіх меркаваньняў. Тому, як граку далей, ён і перадаў усе гэтакі справы партыікам. Ідзялянгічны аддзел гаркама партыі пайшоў на контакт з Ініцыятывай групай, але тэрмінова пастараваўся распрацаваць і навязаць свой праект статута. Акрамя таго, рабілася ўсё маўчымае, каб зачыніць праваганыне скоду і стварэнне клуба.

Треба адзначыць, што гаркам праўлі выдатны мабільны здольнасці і на устаноўчы скод клуба выбарчыкам па яго загаду з'явіўся ўвесе партыіна-гаспадарчы актыу горада, вельмі афіцыйна настроены супраполь "нефармаламу". Калі сабры БНФ началі з'ясівацца на скод, канферэнц-зала цэнтральнай обласці была ужо практычна запоўнена партыйнымі функцыянерамі і на-менклатурой. Вядома, што ў тых варунках гаркому ўдалося атвесыці большасць наступных якіх кандыдатураў і прасунуць у Савет клуба сваіх

стаўленнікаў. У Савете клуба з трохнадццаці членав толькі чверць сабраў БНФ.

Але дзеля таго, каб не дайце магчы - месцы нешта рабіць тым членам клуба, якія хо-чуть актыўна ўдзельнічыць у выбарчай кампаніі, працягваеца тактыка зачыгванання часу, бараракратызму клуба, і пераутварэння яго у неякі дыскусійны клуб. Нават ад членаў Савета клуба ў выбарчых камісіях хаваюць інфармацыю (вядома, не ад працтвуючым сабім) выбарчыкам з'яўляецца "мертванароджаным дзілём" і іграе на руку інтэрэсам партакраты.

Напрыклад, Саветам клуба быў распрацаваны рэзолюцыя мітынга, які адбыўся 7 студзеня на гарадскім стадыёне па Ініцыятыве Маладачанскай Рады БНФ "Адраджэнне" і працягнаны ўдзельнікамі у якасці альтэрнатыўных БНФ. Бры-крайвачы клубам, изменілітутра хада ўзяць пад свой контроль дзейнасць БНФ.

Аб якім канструктывным супрацоўніцтве ўладаў з "нефармаламі" можа Ісці гаворка, калі ўжо апісаная і набраная аб'ява аб правах - дзяньні афіцыйна дазволенага мітынга ў апошні момент была зънята са старонак "Святае багу - нізму" па звонку зверху. Як можна расценіваць тай факт, што шматырака ВА "Электрамодуль" "Приборостроітэль" не пабаялася дайце вялікі і аб'ектыўны артыкул з мітынга, а "орган гаркама і райкома" абіжаваўся невілікай інфармаціяй, з якой мала што можна зразумець?

Гэта ўсё гульні у дэмакратыі напірэдадылі выбараў. Яны адразу скончаны, калі изменілітутра атрымае на Іх верх. Сёння адзіны вы-ход - у выбарах сапраўды дэмакратичных дэпутатаў

І НАДНАГО ГОЛАСУ ПАРТАКРАТАМ і НАМЕНКЛАТУРЫ!

МАЛАДАЧАНСКАЯ РАДА БНФ "АДРАДЖЭННЕ".

АСЯНД ДРУКУЧТО АСЬВІТЛЯЕ "СВЯТЛЮ КАМУНІЗМУ"

А сапрауды, як асьвітліе наша "раёнка" з такої претанційнай назыв некаторыя бакі нашага жылту? Треба признаць, што вельмі аднабакова і гандычна.

Узяць, напркішад, "справу" Кедрыка і Белановіча. Выступленне Кедрыка на гарадской партканференцыі, съідраванае супраць мясцовых "прыкарытыкаў" і "хросных батькоў" маладачанскай мафіі было атрымана адназначна адмоўна. Пра тое, што камуністка Белановіча (у той час галсуната архітэктара горада) праста не да - пусыці на канференцыю - ні слова! Затое з задавальненнем быў перадрукаваны аперату́да сфабрикованы газетай "Мінская праўда" артыкул "Парушыка ў чулым воку" (менавіта сфабрикованы, бо такую Інфармацію журналису могуць дасць толькі вельмі запікаўлены і высока-пастаўлены асобы з дапамогай "кампетэнтных органаў". Ажвонна паведамляла "Святло камунізму" аб пакараннях, якія абурушыліся на нефа-короні, але сымпла прэмічала аб тым, што Дэн Белановіч быў адноўлены на сваёй пасадзе, што ў выніку бірократичных гульняў у "рэарганізаціі" яго пасаду скасавалі і расправа за критику працягвавешца.

У лагодных тихах асьвітлілася кампанія на выбарах народных депутатоў СССР. І якія "Святло камунізму" не атусыліся да ўзроўню той жа "Правдунай славы" (г. Валожын) ва ўхваленны "высокапастаўленага госьця з Минску" Г.С. Таразевіча, але не знайшла і сваёй пазіцыі ў штанынях безальтернатыўнасці выбараў, не надрукавала адкрыты ліст суполкі "Крывіч" (зымечаны ў "Навінах" БНФ №5), абмежавалася хвалебнымі артыкуламі ў адрас абіліна зап'ерджаных кандыдатаў у депутаты. Не было Інфармаціі аб шматлікіх карушэннях закона аб выбарах у ходзе перадвыбарчай кампаніі і саміх выбараў.

Ты падзеі, якія нельга замічаны поўнасцю, бо яны мажуть выйсці грамадскі рэзананс, падашыца ў настолыкі скажоным выглядзе, што якай аб'ектунаі Інфармаціі атрымалі нельга. Так скажам, вельмі малеч і сціплая нататка зымелаася у "Святле камунізму" пасля юстаноўчага сходу і стварэння Маладачанскага аддзялення ТВМ Імя Францішка Скарыны (даречы, першага ў республіцы).

А ж! быў асьвітлены мітынг па аблеркаваному законопраекту на выбараў, скіканы на гарадскім стадыёне па Ініцыятыве Маладачанскай Рады БНФ "Адраджэнне". Не тое, што здымкаў, наўсяк або'ектунаі карэспандэнцыі з гэтага важнага мераприемства на старонках "Святла камунізму" не зымелаася! У Інфармаціі "На мітынгу усе выкладзены так, што можна разумець, быц-

шым бы арганізаторам быў гаркам партыі і гарыканкам. Пра БНФ "Адраджэнне" - ніякай згадкі, каша адна з разаліц, прынятых на мітынгу, дзе на пашырэдных падылках прысутнічала каля чатырох тысяч чалавек, патрабавала ад Вярхоўнага Савета БССР реєстрацыі БНФ і публікавані ў друку яго Статута і Программы. Не зымелаася газэцэ і разаліцы, прынятая на гэтым мітынгу адносна законопраекту на выбарах. Ли што ка-зап'яль, калі карэспандэнт рэспубліканскага радиё А.Лазускі выказаў тады сваё неразуменне таго, што паведамленыне аб мітынгу было зымешчана амаль сярод спачувальняў, каша па праву месца яму каша і не на першай старонцы, то ў больш бачным месцы. Ли і ў самой аб'яве, зэ якую заплачаны гроши, Ініцыятунай группе было адмоўлена падкрэсліць сваю прыналежнасць да БНФ.

Ніяк не адрагавала наша "раёнка" і на экалагічную акцыю прэтесту, наладжаную суполкай "Крывіч" па межрайбазы супраць забруджвання ручая, які ўпадае ва Ушу. Затое зельмі аперату́да адрэагавалі гарадскія ўлады і гарадзізел МУС, які склаў пратаколы па сяброў суполкі "Крывіч" забінавецці. Іх у правядзеніі несанкцыя-наванага мітынгу.

Падтрыма строгай цэнзуры праводзіцца ў газэце і ў адносінах да мастакоў твораў. Друку-цца бязглаздзия і канституцыйны верш В.Носава. І, у той жа час, адмужаеца ў праве на публіка-цию верш В.Шнуркевіча "Курапаты", які постым быў надрукаваны ў "ЛІМе". Кутчай за усе, такі і лёс чакае і наступны яго твор "Спявава Данчык".

Толькі дзяякучы намаганнямі такіх кур-найлістau, як А.Манцевіч, В.Маркелаў, Д.Харытонаў, на старонках "Святла камунізму" часам з'яўляюцца больш-менш аб'ектунаі і не перад-узятыя артыкулы. Інакш варта было б вярнуць нашай "раёнцы" туту назуву, якую яна з гонарам вясіла у свой час - "Сталінскі спяг"!

ЯЗЕП ДАРАДЫ
КАГО ДЗЯКАВАДЦ?

20 лістапада 1989 г. маладачанцы бы-лі здыбнулены незвычайнім для нашага гораду відовішчам. Калі рабінканкама на пустым газеем балоне сядзеу чалавек. Побач знаходзіўся плакет наступнага зыместу: "Протестую против лімита газа". Справа ў тым, што 10 лістапада гэтага горада жыхарам нашага горада і раёна паведамлілі праз мясцовую газету аб скарачэнні пастаўкі газу з 9 лістапада. Адзін балон - на 45 дзён незалежна ад колкасці члену сям'і.

І вось жыхар г.п. Радашковічы, башка чатырох ляцей Міткевіч Леанід Мікалаевіч, узў-шы тылзень агтулаў, або'явіў галадоўку супрэ-дліту газу.

Дзень выдаўся марозным. З вакон рай-выканкама выгледзівалі сплюханыя твары чыноўні-каў. Некта, больш чым лічыць, вынес изралон, каб

галадаучаму было зручней сядзець. Але ён алмовіўся. Недзе ў другой палове дня яму паведамілі, што ён можа еханы да каты, а газ яму прымягчыць. Але галадаучы быў упарты. Леанід Мікалаевіч добра не толькі за сябе, але і за іншых шматдзетных сем'і.

На наступны дзень павінна была адбыцца сесія раёна Савета народных дэпутатаў. Галадаучы ў час сесіі – непрэміенас выдовічча, а Міткевіч зьвіраеша сязаць тут тыдзень. У міністру на выкладчыкі – на тих часах.

К вечару таго ж дня пытаныне было вырашана. Для усіх шматдзетных сем'іў дымілі газ быў зняты. Гэтая справа абнявалася ў пакуты – пачелак, а ў аўторак 21 лістапада ў мясцовай газеце звязаўся артыкул "Што здарылася з газам", изве растлумачвалася, што пакуты з газам выклікалі аварыю на газаправодзе ў Бешкіду, на Альменеўскім і Ольскім нафтагазаапрацоўчых заводах, а таксама ў сувязі з не вельмі ашчаднымі адносінамі да расходавання газу саміх кыбароў. На наступны дзень, 22 лістапада, ў той жа газете звязаўся аб'ява "Да ведама кыбароў горада і раёна" аб тым, што з 21 лістапада 1989 года зымантка абмягчаваныя на прыём заказаў на дастаўку балонau з газам. А як жа авары і на вельмі ашчадныя адносінамі да расходавання газу? Каму быў патребны дымілі на газ? Каму мы павінны быць удзячны за яго скасаванье: Міткевічу Леаніду Мікалаевічу, ці нашым уладам?

ТАЦЫНА ПАТРОВІЧ.

Над народам чукин "босі"
У бяздольнай нашай старане.
А народ, як риба безгалсона,
Моўчкі карак перад Імі гне.

А народу сыніца сваё поіе,
Што і ён у доме гаспадар.
А народу часам сыніца воля,
Як яблёсай наісьвяцейшы дар.

Сыніца, што зібыта сам засеку
На вясду свой клебадайны край,
Ды за працу гирасьце надзеяй
Бываственны ўласны ўраджай.

Песьня сыніца родная і мова,
Што з кръзіў ад маці ўвабрэу.
І бяседы вечарам зімам,
Клопаты ли гаспадарскіх спраў.

Працаўца – было б на чым – чи цягка,
Закынцаць сваё яшчэ лягчэй,
І здаеша ўжо далёкай казкай:
Гаспадарка, чараца дзядчай.

Сынія дзеі ў свет Ідуць і гінуць.
Не туды ўласны сун пайшоу...
Нат Імі ямна каму пакінуць...
Стала пуста на зямлі дзядчоу...

МАРСА ГЕННОН

ЖИТЬ ПО-БЕНИСКИ.

С 1-го кастрычніка 1989 года ЦК КПСС прыняло рэшение о значочнай павышэнні окладов работнікам партыйнага ашпарата. Постановленне подпісал Генеральны Секретар ЦК КПСС М.С. Горбачев. Оно секретное в том смысле, что "Правда" не разрешили его печаць, чтобы рядовыя комуністы не знали, куда идуть партыйные взыносы.

Прежніе оклады партыйных функцыянероў уже не устраивают. Они хотят получать зарплату на уровне советских козператороў.

СРАВНІТЕ САМИ:

ДОЛЖНОСТЬ	ОКЛАД ДО ПОВЫШЕНИЯ	НОВЫЙ ОКЛАД
Інструктар обкома партii	250 рублей	370-400 руб.
Консультант, ответ-организатор	270	400-420
Зав. сектором	270	450-470
Зам.зав.отделом	310	510-530
Первый зам.зав. от-делом	-	550
Зав. отделом	380	600
Секретарь обкома партii	450-500	700-750
Первый секретарь обкома партii	550	850

Кроме того, партыйные работнікі получаюць в виде празднічных пособій 3 оклада в год: к 7 ноября, к 1 Мая, к отпуску (лечебные).

Кроме того, партыйные работнікі имеют право на сямейныя путевкі (с 80 % складкой) в замін фаненебельных санаториях бывшага 4-га Гларнага Управления (Кремлёўскага) Мініздрава СССР.

Кроме того, руководители обкома партii (секретарі обкома і заведуюціе отделамі) имеют подзагальніе дачы ў Агулте (под вывескай панансоната работнікоў Госуцрэдзенія "Море"). Сонечные расходы покрываюцца за счэту гараджэта і партыйных взыносаў.

Кроме того, тем же лицам продолжают возіць на кварціры специалікі ("продуктовые четверти"), но делается это конспіратыўно, в тёмное время суток.

По-прежнemu хозяева сёлаў і из обкома партii "хозяйчыць" на продуктовых, прытоўварных, кінчных і лекарственных базах.

Кроме того, секретарі обкомов партii, першыя секретарі горкомов і райкомов партii, заведуюціе отделамі обкомов имеют право за счэту Государства адселіць взрослыя дэти ў адзеленіе кварціры, хоці гриліческа это незагонно.

Інформація Прэссаўца независімых журналістаў СССР.

Газета "Атмода" № 1 (58) 2.1.1990 г.

ТРАГЕДЫЯ ЦІ ГАРМОНІЯ?

„Весь мир до основания мы разрушим”

Хто скажа, менавіта які год стаю пачаткам сатаніскага вынішчэння навакольнага ася – родзязяя из Беларусі? Напынальнае багацьце, край азёр, рак і лясоу паступова пераўтвараеша ў салону нарытуючую кантру. За кароткі час, без усялкай навуковай падставы, без улку грамадской думкі, з дапамогай меліярапы па загаду партыйных функцыянеру на Беларусі было вынішчана амаль чвэрць рак і азёр. Малюйчыя берагі і сенажапі заараны і пераўтвораны ўхульбянныя плянтацыі. І вось апошніе, што засталося ад здратаванай прыроды, даканку напасыледак „Міны атам”. Прагрэсіў Чарнобыль і на голавы беларусаў падышаў тисячы тох спрэмяняючага пла, які павольна і паступова будзе забіваць нас, як павук забівае сваю ахвяру. Замучаны і дэмаралізаваны палітыкі дэнацияналізаты беларусі халіва паглядае на свой ужо ня млы і не ўтулны родны кут. Адзінае, што застаецца для беларуса – гэта стаць саштрафным гаспадаром на сваёй спрадвечнай зямлі. Калі че – значыць па-халуйскую працягваць задавальняць вілкаімперскія запросы златаглавай Масквы. Без карысыці для сябе, вынішчачы сваю прыроду.

Маладзіня свайго сталінска-брежнеўскай архітэктурай (Інакш какучы – савецкай) мала ў чым адрозыўваеца ад іншых гарадоў Беларусі. Але адзінае, што можна зауважыць непадобнага на іншых гарады, гэта вялікая чысьціня і выдатны экалігічны стан горада. Ва усялкім разе, так зачуліць мясцовы чысцунікі. Тут, як Ч лепшыя часы застое, нашы мясцовыя паны нават атрымліваюць перакоднія съюзкі за лепшыя паказыкі ў ахове навакольнага асяродзязяя. Ці суперуды гэтага так?

Свае асабістсці меркаваны і паспрабую перадаць табе, шаноўны чытач, трошкі ў іншым рабурсе, лепші какучы, вачыма нефармала. Нішто ў нашым горадзе і блізка не нагадвае Еуропу. Велізарныя сметнікі, якімі ніхто не цікавіцца, можна зауважыць паусць. Праўда, па ініцыятыве аховы прыроды была арганізавана экалігічная гарадская канферэнцыя, якая праходзіла на заводе ЗІМ. Давялося прысутнічаць там і мене. Адзінае, што мене больш за ёсё здзіўляла на канферэнцыі, так гэта тое, што я не зауважыць многіх ікраінкоў працягвецца. Як бачыце, праблема чистай вады і паветра ўвогульне не з'яўляецца для іхнейкай праблемай. На канферэнцыі мне давалося пачуць і такое: працягвецца ЗІМ былі закапаны нейкія адходы вытворчасці. Гэта, як нас унёў: ізваніць, бляшкодныя калезныя парашок. Узынкае пытанье: „Калі гэты парашок калезны, дык наўсім яго закапваць? Яго і можна пераціліць.” Аднаму богу відома, што яшчэ будуть закапваць і зыўіваць працягвецца ў Маладзіні. Галоснасць эта не шматка на старонкі афіцыйнага друку.

Не так даuno суполкай „Крывіч” была праведзена акцыя пратэсту, мета якой скіравана на тое, каб звыярнуць увагу грамадскасці на катастрафічны лес мальных ручаяў і рак, якія і зараз можна забруджвацца некаторымі працягвецтвамі. Шчападліку ад завода „Тэхаснастка” быў створаны пікет для збору поспісаў, якія былі потым націраваны ў гарыканкам. МІЛіцыя не перашкодзіла правядзенiu акцыі. Але на другі дзень праクтор горада запатрабаваў прымігнунца да адказніці не кірауніку працягвецтва, такіх як МББ і ПЭС, якія атручваюць воду, а наадварот, грамадскага Інспектара па ахове прыроды Васілеўскага В.Б., які арганізаваў гэту экалігічную акцыю. Быў састоўлены пратакол, у якім дзеяньні Васілеўскага разглядаліся, як нарушэнне правепаралкі. Насяля чаго Васілеўскі В.Б. быў выкідкани на адміністрацыйную камісію да сакратара гарыканкама т. Кулеўскага. На камісіі Кулеўскі заявіў: „Вырашыць экалігічныя праблемы ў горадзе мы ня можам, у нас няма ўлады.” Даруйце, але ў каго і яна. Як оочым, партыйнае і савецкае і-рауніцтва ічога не з'яўляецца вырашальніком. Магчыма думаецце, шаноўны Кулеўскі, спакойна дасядзіце ў сваім красыльне да пенсіі, а потым у мягіх тапках прасяліце да тэлевізара, дакиньте да глыбокай старасці і спакойна памерці! Але, як знаць! Ўсе ё мы будзем ішы ваду з аднаго крана. Каб не прыўносяць ўсім нам у будучыні, і Стакоускім, і Кулеўскім паміраць не спакойна, а можа, нават, пакутліва ад той атручваемай вады, на якую ўсе ў гаркакаме і выканкаме глядзіце з алімпійскім спакоем!

У. СІВІАНІЦКІ.

ПАВАЖАНЫЯ ЧЫТАЧЫ:

Гэты бюлетэн Рады Маладзінскага аддзялення БНФ мае на мэце піктывізаць, у меры нашых магчымасціў і здольнасціў, той вакум у сферы галоснасці, тую аднабаковасць і тэнтынг-насцель нашага мясцовага афіцыйнага друку, якія сталі мясцовымі, пізькунамі манаполіі КІМ на «Кіруючую ролю». Мы прынішоўша на згоды з тым, што толькі партыя, якая з'яўляецца «авангардам нашага грамадства», можа гарантаваць нам посыпех перафармівіў і ўпэўнена прынесці нас «страйной і згуртаванай» маўклівай чарадой да «светлай будучыні» сацыялістычнай прававай дзяржавы».

Мы ўпэўнены, што не партыя, а добрая воля і дзеяньні ўсіго народу, яго сівядомасць, актыўная грамадская пазіцыя могуць прывесці да перамогі над усім тым консерватыўным, зачысьцільнім, злачынным, што пакінула нам у спадчыну наша трагічная гісторыя і, у першую чаргу, усе тыя, хто стаў ўсе гэтыя дзесяцігодзіні ў нашым «авангардзе».

Відавочна, што першым крокам у гэтай барацьбе супраць антигуманнай дзяржавай сістэмы падаўлення асобы з'яўляецца галоснасць, ілюзорізм ідэі. Ніхай наша «Ракіта» будзе ў нашых місііах такім першым, якія віўпісцілі, але шчырым у намаганнях крокам у гэтym напрамку.

Рэдкалегія.

Адрес для карэспандэнцыі: БССР, Менская вост.,
г. Маладзіна, вул. Калінікага, 25, Марыя.

Меркаваныне аутараў публікацый матэрыялаў не абавязкова супадае з меркаваннем рэдкалегіі.